

Suomi houkuttelee ulkomaalaisia matkailijoita KOTIMAAN MATKAILU KEHITTYY HEIKOSTI

KULUVA VUOSI

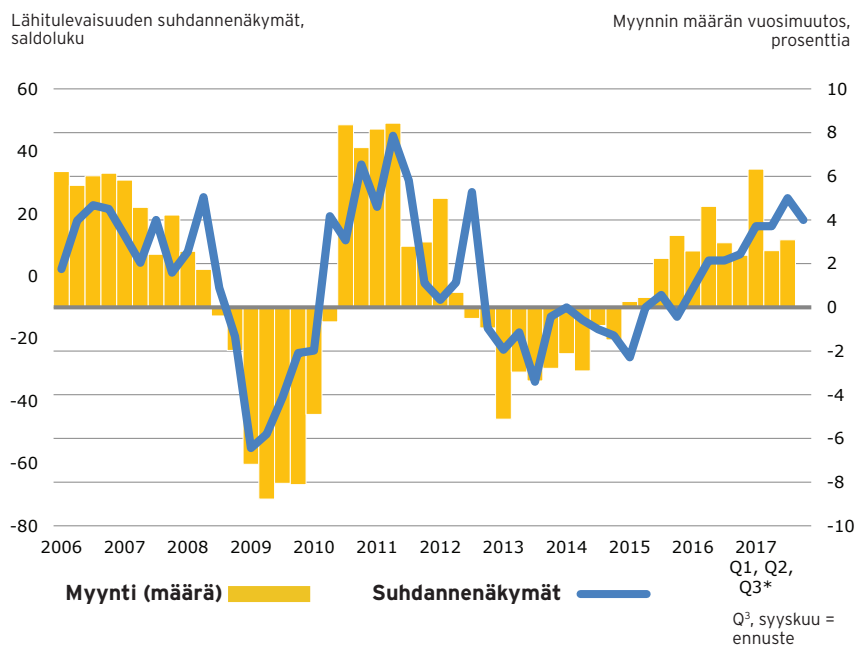
MATKAILU- JA RAVINTOLA-ALAN

liikevaihdon oletetaan kasvavan tänä vuonna lähes 6 prosenttia, majoitusliikkeiden liikevaihdon ravintoloita voimakkaammin. Kolea sää pysäytti anniskeluravintoloiden alkuvuoden kasvun.

Lokakuun suhdannetiedustelun mukaan yritysten kasvuodotukset lähikuukausille heikkenivät hieman kesän suhdannetiedusteluun nähden. Pikkujoulukausi on ollut kuitenkin paras moneen vuoteen. Myös ulkomaisten yöpymisten kasvu majoitusliikkeissä on jatkunut vahvana. Liikevaihdon kasvu ja maltillinen kustannuskehitys luovat odotuksia alan heikon kannattavuuden pienestä parantumisesta.

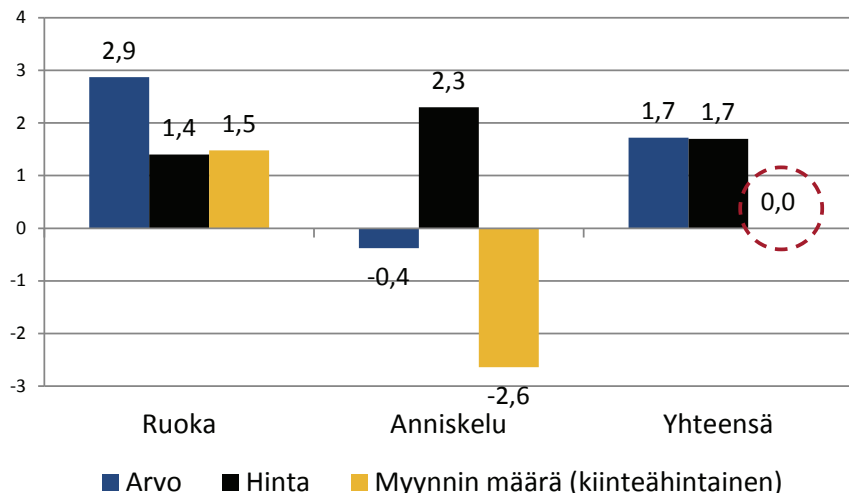
SUOMEN TALOUS on kasvanut kuluvana vuonna ennakoitua nopeammin. Euroalueen talouskasvu on ollut parasta sitten vuoden 2007, ja sen vaikutukset ovat heijastuneet myös Suomeen. Bruttokansantuotteen vuosimuutos nousee vuonna 2017 noin 3 prosenttiin, kun yksityisen kulutuksen lisäksi investointien ja viennin hyvä kehitys toimivat kasvun lähteinä. Kuluttajien luottamusindikaattori nousi toukokuussa tilastointihistoriansa korkeimmalle tasolle ja on pysynyt lähes samalla tasolla koko syksyn ajan.

Kasvuodotukset hieman heikentyneet

Anniskeluravintoloiden kysyntäkehitys jäi nolnaan tammi-syyskuussa

Anniskeluravintoloiden myynnin vuosimuutos 2017, tammi-syyskuu, %

Myyntin määrän muutos tammi-syyskuussa 2017

Matkailu- ja ravintola-ala yhteensä	+ 1,7 %
Anniskeluravintolat	+ 0,0 %
Pikaruokaravintolat	+ 7,0 %
Liikenneasemaravintolat	0,0 %
Henkilöstöravintolat	- 2,0 %
Hotellit	+ 5,6 %

Hotelliöypymiset tammi-syyskuussa 2017

Yhteensä	+ 5,4 %
Kotimaiset	+ 1,5 %
Ulkomaiset	+ 14,7 %
EU-maat	+ 12,2 %
Japani	+ 12,5 %
Kiina	+ 34,1 %
Venäjä	+ 22,7 %
Britannia	+ 22,8 %

Kustannukset 2017

Elintarvikkeiden tukkuhinnat	+ 3,2 %
Alkoholijuomien tukkuhinnat	+ 2,6 %
Työvoimakustannukset	- 1,1 %

- **Anniskeluravintoloiden** palveluiden kysyntä kasvoi vielä tammi-kesäkuussa lähes 3 prosenttia, mutta kolea kesä pysäytti anniskeluravintoloiden myynnin kasvun. Anniskelumyynti laski heinä-syyskuussa peräti 6,5 prosenttia, joten tammi-syyskuussa anniskeluravintoloiden palveluiden kysyntäkehitys jäi nolnaan. Myös ravintoloiden käyttöasteet laskivat.
- **Pikaruokaravintolat:** Myynti kasvoi tammi-syyskuussa 7 prosenttia. Pikaruokasektorin kasvu oli ravintolatoimialoista nopeinta. Toimipaikkojen määrä lisääntyi hieman.
- **Hotellit:** Huonemyynti kasvoi tammi-elokuussa 5,6 prosenttia. Kasvua tuli varsinkin ulkomailta. Kotimaisten yöpymisten määrä laski heinä- ja elokuussa. Viileä kesälomasää kannusti suomalaisia lomailijoita suuntaamaan varsinkin Välimeren maihin. Aasiasta tulevien matkailijoiden yöpymisten kasvu jatkui reippaana. Huonemyyntiä nosti myös venäläisten yöpymisten kääntymisen selvään kasvuun ruplan vahvistumisen myötä.
- **Henkilöstöravintolat:** Myynnin lasku vaimeni hieman ja oli nyt 2,0 prosenttia. Lounasruokailu ja henkilöstöravintolat menettivät osuuksiaan suomalaisten kodin ulkopuolisesta ruokailusta.
- **Liikenneasemien** kauppamynti (pl. polttoaineet) väheni 1,3 prosenttia. Liikenneasemien omien ravintoloiden myynti pysyi ennallaan (0,0 prosenttia).

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Inflaatio kiihtyy, mutta on edelleen varsin maltillisella tasolla. Maailmankaupan näkymät ovat piristyneet, mikä näkyy osaltaan myös Suomen parantuneessa vientikysynnässä. Talouskasvu pysyy kuitenkin laajapohjaisena myös kotitalouksien kulutuksen, työllisyyden kohe-
nemisen ja investointien kasvun myötä. Kotitalouksien velkaantuminen jatkuu, ja säästämisasteen ennustetaan olevan

negatiivinen. Yksityinen kulutus voi kasvaa vahvan kuluttajien luottamuksen ansiosta ostovoimaa nopeammin.

Vuonna 2018 Suomen talouden ennustetaan kasvavan hieman hitaammin kuin kuluvana vuonna. Tämä saattaa näkyä myös matkailu- ja ravintola-alan kasvua hillitsevänä tekijänä. Toisaalta matkailijamäärien odotettavissa olevan kasvun jatkuminen lisää matkailu- ja

ravintola-alan yritysten myyntiä.

Elintarvikkeiden tukkuhinnat nousivat vuonna 2017 noin 3 prosenttia eli selvästi elintarvikkeiden yleistä hintakehitystä (+0,5 %) voimakkaammin. Tämä suuntaus jatkunee myös ensi vuonna, mutta ero tukkuhintojen ja kuluttajahintojen kehityksen välillä pienenee. Yleinen hintojen nousu voimistuu, mutta on maltillista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Alkoholijuomaveron korotus iskee anniskeluun

Eduskunta on päättämässä alkoholijuomaveron korotuksesta 100 miljoonalla eurolla. Veron korotuksella rahoitetaan ansiotuloverotuksen alentamista. Perusteena veron korotukselle on esitetty, että enintään 5,5 prosenttisten alkoholijuomien myynnin salliminen lisää alkoholin kulutusta, minkä hillitsemiseksi alkoholijuomaveroa voidaan korottaa. Toisena perusteena on esitetty, että Viron alkoholijuomaveron korotus mahdollistaa veron korotuksen myös Suomessa.

Alkoholijuomaveron korotus vähentää anniske-

lua edelleen, koska uudessa alkoholilaisissa ei ole sellaisia elementtejä, jotka parantaisivat anniskelun hintakilpailukykyä verrattuna muihin jakelukanaviin. Tämä johtaa elinkeinoelämän alkoholisisäonnaisten työpaikkojen vähenemiseen.

Viron veronkorotukset ovat siirtäneet viinamatkailua Latviaan. Matkustajatuonti ei vähene Viron verojen korotusten vuoksi. Anniskelun arvonlisäveron alentaminen 14 prosenttiin on välttämätöntä, jotta anniskelumyynnin kysyntä ja sitä myötä työpaikat eivät vähene edelleen.

Elintarvikelainsäädännöstä lisää hallinnollista taakkaa

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että ravintoloiden on ilmoitettava lihan ja kalan sekä kalajalosteiden alkuperä asiakkaille kirjallisesti. Asiaa on valmistelu EUssa, mutta velvoitetta ei ole säädetty, koska elintarvikkeiden pakkausmerkinnät ovat puutteellisia. Ravintolat eivät saa alkuperätietoja helposti hankinta-asiakirjoista tai sähköisistä tietopankeista.

Jos esitys toteutetaan Suomessa, ravintoloiden on tarkistettava joka päivä elintarvikkeiden alkuperä pakkausmerkinnöistä ja kirjattava muutokset asiakkaille annettaviin ilmoituksiin. Moni ravintola käyttää päivittäin kymmeniä raaka-aineita ja tarjoaa ruokaa useissa eri tiloissa. Esitetyn asetuksen

noudattaminen edellyttää kaikkien raaka-ainehankintojen tarkistamista ja useiden ilmoitusdokumenttien päivittämistä joka päivä. Pienille ravintoloille tehtävä on mahdoton ja isoille ravintoloille se aiheuttaa runsaasti lisää kustannuksia.

Alkuperäasetuksen muuttaminen mitätöi toteutuessaan tavoitteen hallinnollisen taakan keventämisestä. Sen lisäksi maa- ja metsätalousministeriö valmistelee säännöksiä akryyliamidin vähentämisestä ja elintarvikemarkkinoiden sääntelemisestä. Valmisteltavat säännökset johtavat toteutuessaan selvään ravintoloiden kustannusten ja hallinnollisen taakan kasvuun.

LISÄTIETOJA: Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, toimitusjohtaja Timo Lappi, puh. 040 734 5549